

projekt z 3 sierpnia 2012 r.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI**

z dnia 2012 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie wynagrodzenia przysługującego lekarzowi sądowemu i trybu finansowania tego wynagrodzenia oraz zwrotu kosztów dojazdu, a także wzoru zestawienia wystawionych zaświadczeń

Na podstawie art. 18 ust. 4 ustawy z dnia 15 czerwca 2007 r. o lekarzu sądowym (Dz. U. Nr 123, poz. 849, z 2008 r. Nr 51, poz. 293 oraz z 2011 r. Nr 106, poz. 622) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 14 stycznia 2008 r. w sprawie wynagrodzenia przysługującego lekarzowi sądowemu i trybu finansowania tego wynagrodzenia oraz zwrotu kosztów dojazdu, a także wzoru zestawienia wystawionych zaświadczeń (Dz. U. Nr 14, poz. 85) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Za wystawienie zaświadczenia, o którym mowa w art. 2 ust. 2 ustawy, lekarzowi sądowemu przysługuje wynagrodzenie w wysokości 100 zł.”.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 października 2012 r.

Minister Sprawiedliwości

W porozumieniu:

Minister Obrony Narodowej

Minister Zdrowia

**Za zgodność pod względem
prawnym i redakcyjnym**
DIREKTOR
Departamentu Prawa Cywilnego
Jan Borkowski
sędzia

UZASADNIENIE

Projektowaną zmianą rozporządzenia w sprawie wynagrodzenia przysługującego lekarzowi sądowemu i trybu finansowania tego wynagrodzenia oraz zwrotu kosztów dojazdu, a także wzoru zestawienia wystawionych zaświadczeń podwyższa się wynagrodzenie lekarzy do kwoty 100 zł za wydanie zaświadczenia.

Instytucja lekarza sądowego ustanowiona ustawą z dnia 15 czerwca 2007 r. o lekarzu sądowym (Dz. U. Nr 123, poz. 849, z późn. zm.) miała zapewnić wiarygodność wystawianych zaświadczeń i ułatwić dostęp do lekarza. Ustawa dała podstawę do rozszerzenia kręgu podmiotów zobowiązanych do usprawiedliwienia niestawiennictwa uczestników postępowania cywilnego, a także obrońców, pełnomocników i wszystkich innych uczestników postępowania sądowego.

Zakładano, że przepisy ustawy i ww. rozporządzenia umożliwią powstanie zespołu lekarzy o różnych specjalnościach, rzetelnie oceniających stan ubiegających się o zaświadczenie lekarskie, co ograniczyłoby liczbę odraczanych spraw w sądach z powodu nieobecności uczestników i usprawniłoby postępowanie sądowe.

Poza tym, w związku ze zmianą systemu finansowania służby zdrowia zdarzały się przypadki odmawiania przez lekarzy wydawania zaświadczeń podsądnym, za które nie otrzymywali żadnego wynagrodzenia, co także dezorganizowało sprawność postępowania.

Wymienionym na wstępie rozporządzeniem ustalono odpłatność za wydawane przez lekarzy sądowych zaświadczenia w wysokości 80 zł.

Z chwilą wejścia w życie tego aktu prawnego prezesi sądów okręgowych zgłosili potrzebę zatrudnienia 7975 lekarzy sądowych, co okazało się jednak liczbą zawyżoną, ale od 1 lutego 2008 r. umowy podpisane zostały ze 197 lekarzami, a na koniec 2008 r. wzrosły zaledwie do 564, na koniec 2009 r. – 529, na koniec 2010 r. – 521, na koniec 2011 r. – 487 w skali kraju.

Przyczyną takiego stanu jest brak zainteresowania ze strony lekarzy wykonywaniem funkcji lekarza sądowego. Podejmowane przez prezesów sądów okręgowych działania nie dają oczekiwanych skutków.

Już z chwilą wejścia w życie omawianego rozporządzenia wysokość wynagrodzenia za wystawiane zaświadczenia była kwestionowana, gdyż zdaniem lekarzy nie rekompensowała nakładu ich pracy i wiążącej się z tym odpowiedzialnością.

Poprawę sytuacji w tym zakresie może przynieść podwyższenie wynagrodzenia przysługującego lekarzom sądowym do wysokości 100 zł za wystawienie zaświadczenia, o co środowisko lekarskie zabiegało już w czasie prac legislacyjnych nad ustawą o lekarzu sądowym. Środki finansowe na ten cel w wysokości 415 tys. zł zostały uwzględnione w budżecie państwa na rok 2012 w części 15 „Sądy powszechne”.

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Zgodnie z wymogami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z 2009 r. Nr 42, poz. 337 oraz z 2011 r. Nr 106, poz. 622 i Nr 161, poz. 966) projekt rozporządzenia został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania, w trybie i na zasadach ustawy, pracami nad projektem rozporządzenia.

Projekt nie zawiera przepisów technicznych, a zatem nie podlega notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.).

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny.

Rozporządzenie będzie oddziaływać przede wszystkim na lekarzy, w tym lekarzy sądowych, oraz prezesów sądów okręgowych i prezesów wojskowych sądów okręgowych.

2. Konsultacje społeczne.

Projekt został przekazany do zaopiniowania Krajowej Radzie Sądownictwa, a także prezesom sądów okręgowych i prezesom wojskowych sądów okręgowych oraz Ogólnopolskiemu Porozumieniu Związków Zawodowych, Niezależnemu Samorządnemu Związkowi Zawodowemu „Solidarność”, Forum Związków Zawodowych, Naczelnej Radzie Lekarskiej, Ogólnopolskiemu Związkowi Zawodowemu Lekarzy, Federacji Związków Pracodawców Ochrony Zdrowia „Porozumienie Zielonogórskie”, Stowarzyszeniu Lekarzy Praktyków, Polskiej Federacji Pracodawców Ochrony Zdrowia, Krajowemu Sekretariatowi Ochrony Zdrowia NSZZ „Solidarność”, Federacji Związków Zawodowych Pracowników Ochrony Zdrowia i Pomocy Społecznej i Federacji Związku Pracodawców Zakładów Opieki Zdrowotnej.

Wyniki konsultacji zostaną omówione po ich zakończeniu.

3. Wyniki analizy wpływu aktu normatywnego na:

a) sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego:

wejście w życie rozporządzenia nie wpłynie na budżety jednostek samorządów terytorialnych, natomiast spowoduje nieznaczne skutki finansowe dla budżetu państwa;

w latach 2009-2011 wydatki z tytułu wynagrodzeń lekarzy sądowych rosły w tempie ok. 20% rocznie, zaś związanych z wystawianiem zaświadczeń kosztów dojazdu lekarzy sądowych – ok. 25% rocznie; zdecydowana większość (ok. 97%) wynagrodzeń lekarzy sądowych została wypłacona z tytułu zaświadczeń wystawionych na zlecenie sądu, a jedynie marginalna część – z tytułu zaświadczeń wystawionych na zlecenie innych uprawnionych organów prowadzących postępowanie;

wydatki z tytułu wynagrodzeń lekarzy sądowych za wystawione zaświadczenia i zwrotu kosztów dojazdu poniesione w latach 2009-2011 oraz przewidywane po podniesieniu opłaty za wystawienie zaświadczenia kształtują się następująco:

	2009	2010	2011		po podniesieniu opłaty*
	wydatki		wydatki	zobowiązania	
wynagrodzenie lekarza sądowego za wystawienie zaświadczenia	1 396 347,93	1 658 957,84	1 928 953,63	106 959,19	ok. 3 054 000
zwrot kosztów dojazdu lekarza sądowego	11 380,59	14 325,55	17 749,62	883,37	ok. 23 000

* w wysokości unormowanej dla pełnego roku

wynagrodzenia lekarzy sądowych stanowią tylko ok. 1% wynagrodzeń bezosobowych sądów apelacyjnych, zaś wydatki z tytułu zwrotu kosztów dojazdu – zaledwie ok. 0,01% wydatków różnych na rzecz osób fizycznych;

b) rynek pracy:

projektowane rozporządzenie będzie miało nieznaczny wpływ na rynek pracy;

dla lekarzy wykonujących funkcję lekarza sądowego wynagrodzenie z tytułu zaświadczeń wystawionych na zlecenie sądu lub innych uprawnionych organów prowadzących postępowanie ma charakter dodatkowy o niewielkim znaczeniu. Przeciętne wynagrodzenie lekarza sądowego z tego tytułu wyniosło w roku 2009 2 639,60 zł brutto oraz w 2010 3 184,18 zł brutto. Ponadto, odsetek lekarzy wykonujących funkcję lekarza sądowego nie przekracza 0,7%;

podstawowe dane przedstawiające znaczenie wynagrodzeń lekarzy sądowych z tytułu wystawianych zaświadczeń dla lekarzy pracujących bezpośrednio z pacjentem w latach 2009-2010

	2009	2010
liczba lekarzy sądowych	529	521
wynagrodzenie lekarzy sądowych za wystawione zaświadczenia	1 396 347,93	1 658 957,84
przeciętne wynagrodzenie lekarza sądowego z tytułu wystawionych zaświadczeń	2 639,60	3 184,18
liczba lekarzy pracujący bezpośrednio z pacjentem	79 015	79 333
odsetek lekarzy sądowych w ogólnej liczbie lekarzy	0,67%	0,66%

Źródło: Ministerstwo Sprawiedliwości oraz Rocznik statystyczny Rzeczypospolitej Polskiej 2011, Główny Urząd Statystyczny

c) konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw:

projektowane rozporządzenie nie wpłynie na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw;

d) sytuację i rozwój regionalny:

projektowane rozporządzenie nie wpłynie na sytuację i rozwój regionalny.

4. Wskazanie źródeł finansowania (jeżeli projekt pociąga za sobą obciążenie budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego)

Dodatkowe wydatki w wysokości 415 tys. zł, związane z podwyższeniem wynagrodzeń lekarzy sądowych za wystawienie zaświadczenia do kwoty 100 zł zostały uwzględnione w budżecie państwa na rok 2012 w części 15 – „Sądy powszechne”; skutki finansowe wejścia w życie rozporządzenia zostaną pokryte przez poszczególne sądy w ramach części 15 budżetu państwa „Sądy powszechne”.